

Skoleeksamen (3t) MET11808 - Matematikk for siviløkonomer

16. mai 2024

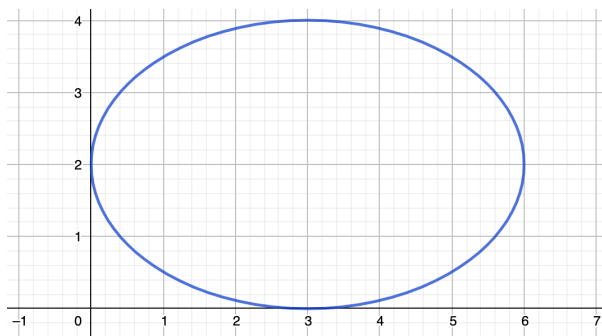
Oppgavesettet er på 3 sider. Alle 12 oppgaver vektet likt. Alle svar skal begrunnes.

Karakterer: A – F som teller 40% til endelig karakter i kurset.

Tillatte hjelpemidler: BI-definert eksamenskalkulator og linjal.

Oppgave 1

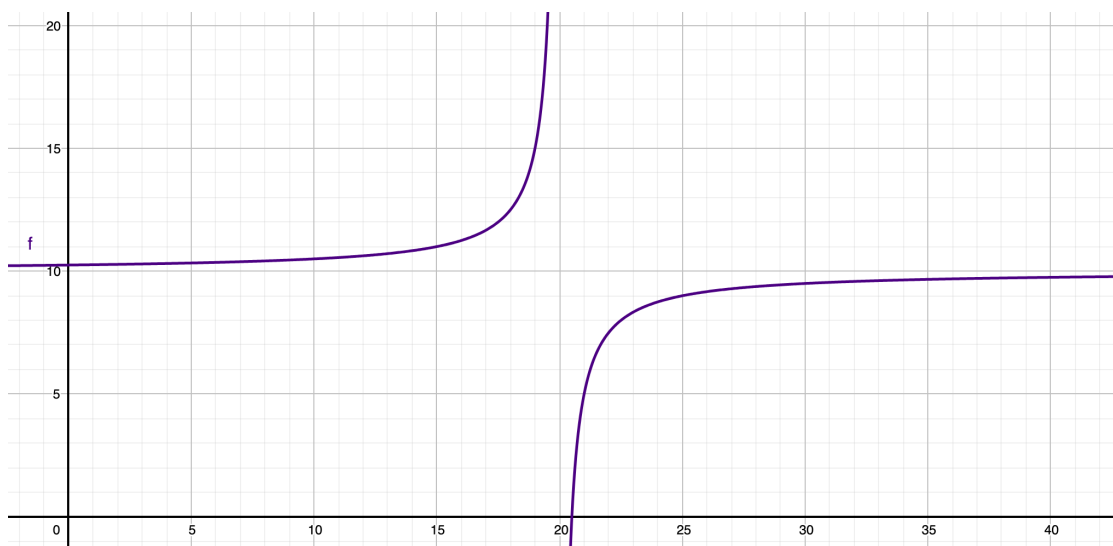
Bestem standardlikningen for ellipsen i figur 1.

Figur 1: Ellipse

Oppgave 2

Bestem funksjonsuttrykket $f(x)$ for hyperbelen i figur 2.

Figur 2: Hyperbel

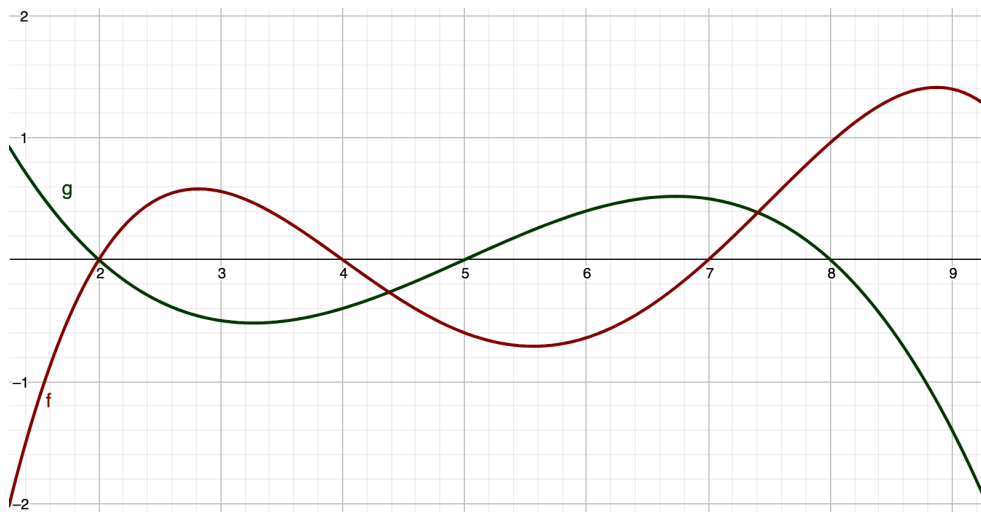
Oppgave 3

Finne et uttrykk for andregradfunksjonen $f(x)$ hvis grafen har toppunkt $P = (6, 10)$ og passerer gjennom punktet $Q = (4, 8)$.

Oppgave 4

Grafene til funksjonene $f(x)$ og $g(x)$ er gitt i figur 3.

- i) Bruk figuren til å løse ulikheten $f(x) \leq g(x)$.
- ii) Bruk figuren til å løse ulikheten $f(x) \cdot g(x) \geq 0$.

Figur 3: Grafene til $f(x)$ og $g(x)$

Oppgave 5

Grafen til funksjonen $f(x)$ er gitt i figur 3.

- i) Bruk figuren til å finne en tilnærmet verdi for $f'(4)$.
- ii) Bruk figuren til å lage fortegnslinjen for $f''(x)$.

Oppgave 6

Vi har funksjonen $f(x) = 30e^{x(10-x)}$.

- i) Beregn uttrykket for den deriverte funksjonen $f'(x)$ og bestem de stasjonære punktene til $f(x)$.
- ii) Bestem maksimumsverdien og minimumsverdien til $f(x)$ når definisjonsmengden til $f(x)$ er $D_f = [3, 8]$.

Oppgave 7

Kåre tenker at han skal begynne å spare penger, med 15 000 hver måned, og første innbetaling om 4 år. Anta nominell rente er 6% med månedlig forrentning. Anta siste innbetaling er om 12 år.

- i) Skriv opp en geometrisk rekke for hvor mye Kåre har på konto om 12 år.
- ii) Beregn hva Kåre har på konto om 12 år.

Oppgave 8

Her er en kontantstrøm:

År	0	1	3	5
Betaling	-20	-20	25	40

- i) Skriv opp likningen for internrenten til kontantstrømmen. (NB: Du skal ikke løse likningen!)
- ii) Avgjør om internrenten er større eller mindre enn 14% (NB: Utregning ved hjelp av finansstasene på kalkulatoren er ikke gyldig argument!).

Oppgave 9

Vi har funksjonen $f(x) = 4 + 5e^{-0,1x}$ med definisjonsmengde $D_f = [0, \rightarrow)$.

- i) Bestem asymptotene til $f(x)$.
- ii) Finn den omvendte funksjonen $g(x)$, finn definisjonsmengden D_g og finn verdimengden V_g .

Oppgave 10

- i) Løs likningen $\ln(x^4 - x^2 - 5) = 0$.
- ii) Bruk én parameter til å skrive et uttrykk for alle andregradspolynomer på formen $x^2 + bx + c$ som har to nullpunkter med avstand 6 fra hverandre.

Oppgave 11

- i) Finn Taylorpolynomet $P_3(x)$ av grad 3 ved $x = 0$ til funksjonen $f(x) = \ln(x + 1)$.
- ii) Bruk $P_3(x)$ til å bestemme en tilnærmet verdi for $\ln(1,2)$.

Oppgave 12

Et beløp K_0 settes på en konto i dag og vokser til K_{10} på 10 år.

- i) Finn et uttrykk for den effektive årsrenten r_{eff} .
- ii) Anta kontinuerlig forrentning. Finn et uttrykk for den nominelle årsrenten r .